

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRETPLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.— OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VII. BROJ 14. SIBENIK, 5. travnja 1936.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Čaša trpljenja

Starica zima je već otputovala iz naših krajeva, a po dolinama i brdima pomalja glavu mlado proljeće. Cvjetno, mirisno i lijepo.

I sada, kada je dan dulji i sunčane zrake toplije, po vrhovima planina počće se taliti snijeg. Voda će teći niz sura planinska rebra, skupljati se u potoke i rijeke, i konačno uvirati u široka mora i neiscrpive oceane.

Iz godine u godinu, Bog zna koliko već tisuća godina, uviru potoci u rijeke, a rijeke u mora i oceane. I niko od ljudi ne može to spriječiti. I neće moći do konca svijeta!

Trpljenje je kao voda. Uvijek teče, neprestano žubori po zemlji. Potoci trpljenja uviru u rijeke, a rijeke se bola izlijevaju u ocean gorčine. Iz godine u godinu, Bog zna koliko već tisuća godina...

Kao što je svaki uvjeren da je more gorko, tako je i uvjeren da još majka ne porodi čovjeka koji ne bi pio iz čaše trpljenja.

Ljudi su pokušali sve moguće: Podigoše udobne kuće, pronadoše ukusna jela, otvoriliše raskošne dvorane za svakojaku zabavu — ali im još nije uspjelo osloboditi se trpljenja.

Kuhari mogu kuhati još ukusnija jela nego što ih danas kuhaju, graditelji mogu podizati ljepše i udobnije stanove; mogu se izmisliti privlačivije zabave i pronaći novi, uspješniji lijekovi za sve moguće bolesti — pa ipak će se trpljenje još uvijek šetati po zemlji!

To je stalno i sigurno, kao što je sigurno da je svaki čovjek rođen od žene.

I nije nesreća u tome što čovjek mora, kroz čitav život, piti iz čaše trpljenja, nesreća je što ljudi ne shvaćaju veličinu i ljepotu toga trpljenja. A trpljenje, za vjernog kršćanina, ima svoju veličinu i ljepotu!

Kad nas niko ne bi o tome mogao uvjeriti, morali bi nas uvjeriti događaji kojih se sjećamo kroz Veliku Sedmicu, kroz sedmicu Kristove muke.

Čovjeku je suđeno trpjeti i umrijeti. Suđeno je to gavanu koji sjedi na vrećama cekina kao i onomu zadnjemu prosjaku koji leži u kakvoj staji na kupu gnjoja.

Krist nije morao postati čovjek. Ali je On, Bog, došao na svijet, i postade čovjekom. Pot-

Korizmene poslanice naših biskupa

„Crljenaško evanđelje“

(Iz poslanice splitskoga biskupa preuzv. dra Kvirina Klementa Bonefačića)

»Ali ima još i drugih lažnih učitelja i krivih proroka, koji se u zadnje vrijeme pojavili među nama, a kojih se treba ne manje čuvati i odbijati ih, jer ne poriču samo jednu ili drugu od Boga objavljenju istinu vjere, kako ih sv. Crkva uči i predlaže da vjerujemo, nego zabacuju s prezirom svaki vrhunaravni red i život, obarajući s nebeskog prijestolja i samog Boga-Stvoritelja, dok ruše sav postojeći socijalni i moralni red u ljudskom društvu, propovijedajući i obećavajući raj svima već na zemlji! To su oni sektaši kojih agente vi sami u svojim selima nazvaste »crljenaši«, dok su širom svijeta poznati pod imenom komunista i boljševika.

Iz protuvjerskog političkog liberalizma i bezdušnog kapitalizma u prošlom XIX. vijeku, koji je iscrpio i uništio svakog malog posjednika i radnika, preko socijalizma, razvio se komunizam, koji u radikalnom smislu propovijeda i zahtijeva rješnje socijalno-ekonomskih pitanja, naglašujući opću državnu zajednicu dobara, a poričući svako pravo privatnog vlasništva. Taj u svom početku izvanjski socijalno-ekonomski pokret u biti svojoj je bio zasnovan na nekim makar i krivim etičkim načelima, koji se je doskora otkrio i pokazao kao socijalni i kulturni sistem u svoj svojoj razornoj raboti, naročito kada se je domogao državne vlasti u jednoj velikoj državi, u slavenskoj Rusiji. Ruski boljševici nisu samo oborili stari carski režim i pokušali urediti sav

život u državi po komunističkim načelima, nego su navijestili rat protiv Boga i poslije Boga protiv svakog auktoriteta i vlasti, koja nije u njihovim rukama, kao i protiv postojećeg socijalnog poretka u ljudskom društvu, koji se temelji na Božjim, vječnim i naravnim zakonima. Boljševici su u vjerskom pogledu bezbošci na riječi i na djelu. Stoga po njihovom programu ima da se briše sa lica zemlje sve što potseća na Boga. U tu svrhu je do nedavno izlazio u Moskvi list »Bezbožnik«, a taj naslov jasno govori koja mu je bila svrha. Njemu sličnih listova izdaju i drugdje, kao i brošura i knjiga, koje svojim sadržajem idu za tim, da iz uma i srca ljudi išćupaju i pojam i osjećaj o Bogu. Nažalost takovih knjiga prodaje se i po našim knjižarama u našim gradovima, a nalaze se i po srednjoškolskim knjižnicama, pa nije čudo da je školska mladež već zaražena komunističkom naukom. Time, pa javnom zabranom svetkovanja kršćanskih blagdana i javne molitve, pogrdivanjem i izrugavanjem najvećih otajstva sv. vjere, ponizivanjem, proganjanjem, zlostavljanjem i ubijanjem svećenika i svakojakim uvredama i ironijom, kojom su obasuli Sv. Oca, rušenjem i palenjem crkvi i crkvenih zgrada — ruski boljševici očitovaše i pokazahu svoju đavolsku mržnju na Boga, vjeru i Crkvu Kristovu.

Kada u čovjeka i žene, naročito u mladeži, nestane stida, otvara se široki put za otpad od Boga, i takav čovjek postaje sposoban za

svako djelo. Stoga boljševici i proglašise idealom svoga čovjeka slobodnu ljubav, ukinuvši pravi i zakoniti brak, po kojem se osniva obitelj, ta prva stanica ljudskog društva. Dijete već 40 dana poslije rođenja, ako se sretno rodilo — jer nije bio prije izvršen pobačaj koji je zakonom dopušten i zaštićen — oduzimlje se roditeljima i prelazi u vlasnost boljševičke države i odgaja se zajedno s drugima u naročitim zavodima. Takovo dijete ne osjeti ljubavi i ne pozna svojih roditelja, koji makar da su svoju bračnu zajednicu i registrirali kod odnosnog ureda, na što ipak nisu dužni, mogu odmah i kad se komu prohtije da se rastave i stupu u novu bračnu zajednicu, i po više puta. To je, eto, boljševička obitelj, bez Boga i bez straha Božjega i bez obiteljskog života! Nije čudo da je uslijed toga u boljševističkoj državi zavladao moralno rasulo i s njime došlo svako zlo, pa se može pomisliti, kakav će biti poganski naraštaj, koji se u tim prilikama odgaja i diže. Kako visoko prema tomu stoji kršćanska obitelj sazdana po uzoru sv. Obitelji Nazaretske!

Koristeći se općom ekonomskom krizom i bijedom, koja poslije rata vlada u svijetu, nezadovoljstvom u narodima uslijed nesređenih političkih prilika i raznih javnih zloporaba na štetu općeg dobra, boljševici su širom svijeta sa svojim brošurama i po svojim agentima povelili akciju za širenje svojih načela i svoga programa te glorificiranje boljševičkog »raja«, pripravnici odmah da pomognu i potaknu posvuda, gdje nešto kuha i vrije, na socijalnu i političku revoluciju, a za taj posao vežu se i pružaju im ruke i masoni (slobodni zidari). »Crljenaši« najvole u mutnom loviti i tu se najviše nadaju

puno svojevoljno, sasvim dragovoljno!

Krist, kao čovjek, trpio je koliko se najviše može trpjeti. Niko, ni prije ni poslije, nije trpio kao On!

Zar bi zaista Krist bio toliko trpio — dragovoljno trpio! —; zar bi se On bio popeo na križ — svojevoljno popeo! — da nije bio duboko uvjeren o veličini trpljenja, o ljepoti bola?

Nosaču nije teško nositi i teže breme, kad zna da će za to dobiti dvostruku plaću. Bolesnik veselo ispija najgorče lijekove, ako je uvjeren da će ga oni ozdraviti.

Tako je i s općim trpljenjem. Kad bismo razumjeli njegovu svrhu i važnost, lakše bismo ga podnašali. Da, mi bismo tek tada opet našli raj na zemlji!

Ko se može popeti na brdo, a da se ne umori? Kako se može

ugodno spavati, ako se prije ne prostre i ne uredi postelja?

U svijetlu vjere, u ogledalu Kristove muke, trpljenje postaje veliko i lijepo. Pa i lako! Gledamo li ga očima vjere, Kristovim očima, trpljenje je zlato s kojim možemo kupiti duševno zadovoljstvo, Božju Milost i samu vječnost; gledamo li ga ovim našim zemaljskim zjenicama, postaje nam preteško breme, koje će nas, prije ili poslije, srušiti i satrti.

Starozavjetni Job je bio pogani. Ali je ipak znao junački, kršćanski trpjeti. Kad mu je vatra i oluja uništila kuće i čitavo imanje, kad mu neprijatelji poubijaše svu djecu — sedam sinova i tri kćeril — reče: »Gospodin je dao, Gospodine je uzeo; neka bude njegovo ime hvaljeno. Kako se Gospodinu sviđjelo, tako se i zbiljo. Ako smo

dobro primili iz njegove ruke, zašto ne bismo slabo?»

Tako Job poganin! A mi, koji znamo za Kristovu riječ: »Ko ne nosi svoj križ, taj nije moj učenik« — samo plačemo, jadikujemo, mrmljamo i tužimo se!

Htjeli ne htjeli: moramo trpjeti. Ali trpljenje je sasvim drukčije, ako usvojimo ideologiju saleškoga Sveca, koju je izrazio riječima:

»Ja primam od Boga sve jednako dragovoljno: dobro i slabo. Ako mi pošalje dobro, poljubim Njegovu desnicu; pošalje li mi slabo, poljubim Mu lijevicu.«

Ko zna trpjeti — posjeduje najveću mudrost. Jer križ, koji se još uvijek s Golgote diže prema visinama, svjedoči nam o veličini i plodovima trpljenja.

da nešto ušćare za sebe. Žalosni događaji posljednjih godina u Meksiku, u Španjolskoj i zadnjih mjeseci u južno-američkim državama i previše o tom govore i svjedoče, pa ne treba još napose upozorivati na kojekakve pokušaje i ponašanje boljševičkih slugu oko nas i kod nas.

To je, predragi, nauka i rad prema boljševičkom evanđelju, koje bi imalo da usreći čovječanstvo, da uspostavi jednakost i pravdu među narodima i pojedinim ljudima. Ali, ako o ikomu, o njima vrijedi evanđeoska riječ: *Dakle po rodovima njihovim upoznat ćete ih* (Mat. 7, 20), a te rodove smo ukratko spomenuli.

Nedjeljno evanđelje

s poukom

Cvjetna nedjelja

SVRŠETAK MUKE G. N. ISUKRSTA PO MATEJU (27, 62—66). *A drugi dan, koji je po petku, sabraše se poglavice svećeničke i farizeji kod Pilata govoreći: »Gospodaru! Sjetili smo se, da je onaj varalica još za života kazao: »Poslije tri dana ću uskrsnuti.« Zato naredi, da se čuva grob do trećega dana; da po čemu ne dođu učenici Njegovi i da Ga ne ukradu i ne reku puku: »Uskrsnuo je od mrtvih!« I bit će posljednja prevara gora od prve.« Reče im Pilat: »Imate stražu, idite, čuvajte, kako znate!« A oni otišavši sa stražom utvrdiše grob i zapečatiše kamen.*

POUKA:

»Gospodaru... onaj varalica kazao je još za života: Poslije tri dana ću uskrsnuti.«

Židovski vođe ubili su i pokopali Krista. Sada barem mogu biti mirni. Digli su život Onome, od koga su uvijek drhtali, koga su iz dna duše mrzili. Tako bi barem moralo biti, ako mislimo i sudimo, kako ljudi običavaju misliti i suditi.

No da! Kod Židova je sve obrnuto. Sada baš, kada su Krista ubili i pokopali, sada ih je u hvatilo najveći strah i zebnja. Mislili su i pitali se: A da On uskrsne?

Savjest ih je morila. Vidjeli su sva Kristova djela, čuli su Njegove riječi, znali su, da su Ga nevina ubili. Grizla ih je savjest, morile su ih sumnje: A zar ne bi mogao On, koji je uskrsnuo Lazara, i sam uskrsnuti? Pogotovo, kada su čuli Isusa, gdje im je rekao, da će se to dogoditi.

A židovski vođe, mjesto da se barem zadnji čas svide i puste na miru barem mrtva Krista, oni i dalje ostaju u svojoj mržnji. Ti oholi vođe dolaze k Pilatu i, da mu se bolje dodvore, nazivlju njega,

predstavnik rimske vlasti: »Gospodaru!« Hine, kao da im je savjest mirna, i mole Pilata, da pošalje vojnike, da čuvaju grob. Isusa pak nazvaše »Varalica«.

Jadni Židovi! Sami sebe muče, silom zataškavaju glas svoje savjesti. Znađu oni vrlo dobro, da su učenici Kristovi od straha gotovo umrli; da su se kud kamom raspršali; da se kriju i ne smiju ni pojaviti na jeruzalemskim ulicama; da je jedan od njih njima čak izdao svoga Učitelja, a drugi Ga pred prostom djevojkom zatajao; da su nakon Njegove smrti gotovo svi posumnjali u Njegovo božanstvo; da se od toliko učenika tek jedan našao, da Ga dode vidjeti mrtva i pokopati. Eto takvi su ti Kristovi učenici, kojih se plaše židovski poglavice, da će Krista ote-
ti iz groba i proglasiti Ga uskrsnulim!

Židovi se nijesu bojali Isusovih učenika, nego svoje savjesti. Pred Pilatom nazvali su Isusa varalicom, ali u svojoj duši oni su drukčije o Njemu sudili. Gušili su svoju savjest i nijesu joj dali da progovori, kada su gledali Njegova čudesa. Znali su, da to može samo Bog činiti, a oni su to ipak proglasili djelom Belzebubovim. Sada pak znajući za Kristovo pro-
roštvo o Njegovom uskrsnuću šalju vojnike, da čuvaju grob, misleći, da će vojnici svojim mačevima onemogućiti Isusa, da uskrsne! No uza sve čuvanje vojnika Židovi su ipak u nedjelju ujutro našli Isusov grob prazan!

prestavnik spiritualizma, duhovnosti. Sada znamo, zašto su i kapitalizam i komunizam protiv Crkve.

To je borba materije i duha, laži i istine! A istina i duh moraju prije ili poslije pobijediti!!!
Peč.

Po državi

OKO GRADNJE BANSKE PALAČE U SPLITU. Splitski arhitekti i inženiri pokrenuli su akciju, da se banska palača u Splitu ne gradi na položaju, gdje je danas carinarnica, kako je to odlučeno, već na općinskom pazardu. Na taj način dobila bi se jedna monumentalna građevina, a i širi prostor pred samom palačom.

CLANOVIMA GLAVNOGA SANITETSKOG VIJEĆA imenovano ih je: 11 iz Beograda, 1 iz Zagreba, 1 iz Ljubljane, 1 iz Sarajeva i 1 iz St. Vida!

GLAD U HERCEGOVINI. U području čitave općine drinovačke zavlada su većinom, a u selu Drinovcima općenita crna avet gladi. Ima domaćinstava, gdje mjesecima nema niti kore kruha u kući. Ovakvi proživljuju najžalosnije patnje. Da bi strah gladnoga svijeta bio još veći, preko čitave zime nadošle su silne kiše, a naročito od početka ožujka. Bekinsko-imo-
tsko polje od 52 hiljade dun. plodne zemlje puno je vode, čak su na pomolu još crnji dani.

BJEG TROJICE SREDNJOŠKOLACA. Tri učenika petoga razreda jedne splitske srednje škole prošlih dana pobjegli su od kuće, da bi mogli poći u... Abe-
siniju! Sva trojica su tek navršila 15. godinu života. Bili su inače česti posjetioci splitskih kinematografa, a glavna lektira bili su im razni romani, većinom avanturističkoga sadržaja. To je dosta! Sad nam je sve razumljivo! Kad bi to i roditelji razumjeli!

PRORAČUN MINISTARSTVA ZA FIZIČKO VASPI TANJE iznosi 11 milijuna 764 hiljade 695 dinara. Od toga dobra polovica, to jest 6 milijuna dinara, namijenjeno je kao pomoć Sokolskom Savezu.

ZA PROSIRENJE DRŽAVNE ŽELJEZARE U ZENICI u Bosni odobren je kredit od 214 milijuna dinara.

9 HILJADA RUSKIH IZBJEGLICA živi u Beogradu, među kojima je osjećaj zajednice odličan. Prošlih dana je tako više od 1200 Rusa posjetilo neku rusku priredbu.

ODBOR ZA NARODNU POMOĆ U ZAGREBU sakupio je već preko milijun i tristo hiljada za postradale od suše.

Javna zahvala

Prigodom smrti moje pok. su-
pruge gđe Ruže Grubišić bila mi je sa strane *Posmrtno zadruge sv. Josipa u Splitu preko povjereništva u Šibeniku* brzo i kulantno isplaćena osigurana posmrtnina, što joj ovime zahvaljujem i preporučam svima, da se njom posluže.
U Šibeniku, 30. ožujka 1936.
Petar Grubišić

Podlistak

Tri Raspela

(Razmatranja za Veliki tjedan)

U ovo se sveto vrijeme sjećamo prgorke muke i smrti našega Spasitelja Isusa Krista. Da bismo imali što više koristiti, podimo u duhu u talijanski grad Firencu. Tamo ćemo naći tri umjetnički izrađena raspela, od kojih je jedno u crkvi Santa Croce, drugo u crkvi Santa Maria Novella, a treće u samostanu sv. Marka.

O prva dva raspela nastala je ova vrlo zanimljiva pripovijetka:

Gospodin Donat di Niccolo di Betto Bardi izrezao je oko g. 1425. za crkvu sv. Križa u Firenci iz drveta raspelo s velikim naporom. U uvjerenju da je izradio uistinu nešto osobitoga, pokazuje Raspetoga svome prijatelju Filipu di ser Brunellesco. Filip je, po Donatovim riječima, očekivao zbilja nešto neobičnoga, ali, kad vidje Križ, razočaran se nasmijao. Opazivši ovo Donat zamoli ga, neka mu rekne svoje mišljenje o umotvoru. I Filip mu iskreno reče, da po njegovom mnijenju na križu visi tijelo, slično kojemu seljaku, a ne Isusu Kristu. Krist je bio među svim rođenim ljudima najljepši i najsvršeniji. I zato mora doći do izražaja ne samo čovjeka, nego i božanska narav, jer upravo ova božanska na-

rav diže raspelo do njegove veličine. Kad Donat to ču, griskajući usnice i ozlovoljen reče: »Kad bi bilo tako lako raditi kao suditi, onda bi se tebi moj Krist činio zbilja Krist, a ne seljak. Zato izradi i ti sam jedno Raspelo, pa da vidimo!«

Filip ni riječi ne odgovori na to, već otiđe kući i počne raditi. Da ne bi vlastitim riječima osudio i samoga sebe, radio je više mjeseci i zbilja izradio nešto savršeno. Kad je svršio, pozove Donata na ručak i ovaj se odazove. Na putu svojoj kući Filip kupi putem još neke stvari za ručak kao: jaja, sir itd. i daje ih Donatu riječima: »Idi lijepo u moju kuću i počekaj me; ja ću brzo doći za tobom.« Kad stupi Donat u Filipovu kuću, ugleda u radionici njegov križ, na koji je padalo dosta svijetla. Stane i promotri križ. Pričinu mu se tako savršeno izrađen, da mu nehotice ispa-
de iz ruke rub pregače u kojoj je držao jaja, sir i ostale stvari, koje je imao u njoj, te mu sve pade na zemlju. Uto se vrati Filip i smijući se reče: »Sto to učini, Donate? Kako ćemo sada ručati, kad si sve slupao?« A Donat mu odgovori: »Ja imam zasađa svoj dio; ako hoćeš, razljuti se isto tako i ti, samo ne previše. Uistinu ti izrađuješ Kriste, a ja seljak!«

Tako nam priča arhitekt Vasari koji je živio u drugoj polovici 16. stoljeća. Sada se malo zadubimo u ovu stvar: Filipova je kiparska umjetnost na vrlo vi-

sokom stupnju, pa je stoga i njegovo Raspelo umjetnički izrađeno. Naprotiv Donatovo Raspelo djeluje na čovjeka tek kod dugoga razmatranja. Na njemu je Krist poput čovjeka koga je vidio u duhu prorok Izaija. Taj čovjek je sličan crvu, robu, čovjeku sramote. Na ovom Raspelu se vidi sva grozota Maslinskoga brda, u darci razjarene rulje, pljuvanje slugu i vojnika, njihovo podrugivanje i ubodi trnove krune. U tom Kristu vidimo tešku smrtnu borbu čovjeka: u njegovim uglastim očima su se osušile suze, njegove usne su zatvorene u posljednjoj iskrenoj želji i molbi. Ali ipak u tom Raspelu sjaji se Žrtva i Pobjeda. Pobjeda je to nad najvećim zlom koje je bilo i uzrok svih boli Spasiteljevih, pobjeda nad — grijehom.

Pred Filipovim se Raspelom molimo Bogu, šutimo i razmišljamo o veličanstvu Božjem; pred Donatovim ronimo suze i molimo za oprost vlastitih grijeha i grijeha sviju ljudi bez iznimke. Filipovo Raspelo nam nudi utjehu i smirenje, a Donatovo nas ispunja grozom radi boli Boga-
čovjeka. U Filipovom Raspelu prikazana je svemogućnost Božja, u Donatovom naprotiv Janje Božje, zaklano radi neizmjerne želje za spasom duša, koje nam dovikuje: »Dodite k mome, za vas probodenom, Srcu i nemojte se više rastati od njega!«

Ostaje nam još da posjetimo i starodrevni dominikanski samostan sv. Marka.

BEZ MASKE

Danas opažamo u svijetu jednu čudnu činjenicu, da su naime kapitalizam i komunizam, ta dva tobože najveća neprijatelja, uistinu vrlo dobri prijatelji i saveznici. Ta dva naoko nepomirljiva takmaca leže danas u toplom bratskom zagrljaju. Možda se to komu čini čudno i dosad nepoznato? Možda to komu zvuči kao kleveta i podvaljivanje? Ne! Stvar je doista takva. Evo i dokaza:

U masonskim, slobodnozidarskim ložama danas sjede za istim stolom i u istim foteljima najveći komunisti i najveći kapitalisti. Dapače, najveći kapitalisti su najžešći i najgrlatiji komunisti i obratno. To je nepobitna činjenica, koja je poznata svakome, koji i malo prati javni život.

Vi ćete reći: Pa to je kontradikcija — protuslovlje, absurd... Komunizam i kapitalizam su antipodi, dva suprotna sistema, dvije ideje koje se međusobno isključuju i ruše. To ne može nikako ići skupa!

Ne! Vidjećete odmah, kako to nije protuslovlje i absurd, kako se to lijepo spaja i uskladuje te vodi istome cilju, jer — drugo je teorija, a drugo praksa!

Ko je danas pravi predstavnik kapitalizma? Židovi. Ta, bar to ne treba dokazivati!

Ko je danas predstavnik komunizma? Ruski ili bolje židovski (jer Židovi vladaju u Rusiji!) boljševizam. Židovi su dakle opet i na čelu komunizma. I jedini komunistički režim na svijetu u rukama je Židova. Otac i učitelj komunizma je opet Židov Karlo Marks!

Dakle — »bilo kuda Židov svuda!«

On je najveći kapitalista i stvarno posjednik svjetskoga kapi-

tala, a u isto vrijeme i ideolog komunizma, tobože »rušitelj« kapitalističkoga sistema.

Apsurd! Da, za naše mozgove, ali ne za židovske. Oni daleko gledaju i imaju planove za stoljeća unaprijed. Glavno je, da oni vladaju svijetom, da su oni gospodari, pa bilo pod vidom kapitalizma ili komunizma. To je svejedno. Oni su i onako djeca iste majke lože. Ona ih svojom slobodnozidarskom majčinskom ljubavlju spaja i miri. Pod njezinim toplim okriljem oni rade i napreduju...

A mi ih samo gledamo i divimo im se. I sada plešćemo jednome, a sada opet drugome. Sada se borimo za jednoga, a sada opet za drugoga. I mi se dijelimo u u dvije fronte, svadamo se, tučemo se i krv se proljeva, a vođe i jednih i drugih su isti ljudi. Baš zato oni uvijek i dobivaju bitku!

Eto, u tome se sastoji hegemonija žido-masonerije u svijetu! Podijeliti svijet, zavladati ga, dati svakoj skupini odgovarajući barjak: crveni ili bijeli — to je svejedno — i onda, dok se svijet kolje, oni s njim vladaju i iskorišćuju ga. To je program i cilj sion-
skih mudraca!

Jedina katolička Crkva u tom svjetskom kaosu sačuvala je pravu orijentaciju. Ona im jedina ne nasjeda. Ona se jedina uspješno bori proti njima, otkriva im osnove i prikazuje ih u pravom svjetlu. I zato je oni i mrze iz dubine svoje žido-masonske duše. Ta ih mržnja još više spaja i ujedinjuje. I oni se svom žestinom bore proti Crkvi.

Sada nam je napokon jasna svjetska bitka, u kojoj se bore na jednoj strani kapitalizam i komunizam, kao predstavnici materijalizma, a na drugoj katolicizam, kao

Tu ćemo vidjeti Raspetoga, kako ga mole-
sv. Antonin Pierozzi i Đirolamo Savanarola. Dignimo svoje oči i uprimo ih u oči umirućeg Isusa. Moguće da nema na čitavom svijetu ni jedne tako udivljenja vrijedne slike, kao što je upravo ova dominikanca Fra Anđelika (1383—1455). Pripovjetka kaže, da je ovo umjetničko djelo učinila ne čovječja, nego nebeska ruka. Na slici je lice obasjano svjetlošću, mekani uvojeci kose sakrivaju smrtnu sjenu; posljednje svijetlo, posljednji kucaj srca, posljednja nježnost je još uvijek u neizrecivo privlačivim zjenicama, na koje se lagano spuštaju trepavice. Malo vremena prije glava je bila još dignuta, ali snaga je oslabila i zato se polagano, neopaženo spušta na prsa. I sada, kad ne može Gospodin dati više nijednoga znaka svoje ljubavi, umjetnik Ga izražuje tako, kao da bi htio, s križa viseći Isus, dati poljubac svakomu od nas, da na ovakav način pokazuje svu nježnost, veličinu i trajnost Ljubavi.

Ovdje imamo opisana tri razna raspela s razapetim Isusom na njima. Sada upravo u velikom tjednu je dobro, da se u ove opise više puta zadubimo i da otvoreno priznamo, da smo i mi krivi, što je morao naš Spasitelj toliko patiti. I tada odlučimo, da ćemo se odsad najozbiljnije boriti protiv svakoga grijeha i živjeti tako, da budemo uvijek spremni za odlazak s ovoga na drugi svijet.

Fra Rajmundo

3 HILJADE KUĆA I GOSPODARSKIH ZGRADA u Srijemu bilo je prošlih dana pod vodom uslijed silnoga povodnja.

OGROMNI STARI HRAST posjekao je Stamenko Stojadinović, zemljoradnik iz Vitanaca, nedaleko Despotovca. Imao je u promjeru dva i po metra, a deblo je dalo 45 kubnih metara drva. Stručnjaci su, da je star par stotina godina. Kod njega su se od davnine zaustavljale procesije. Sada je tu posadeno mlado drvo iste vrste.

ZA NEDJELJNI POČINAK. U Zagrebu su mesarski pomoćnici pred više tjedana tražili od svojih majstora, da u nedjelje ne prodavaju meso. Mesari su nato bili zaključili, da njihovi pomoćnici nedjeljom uživaju počinak, a oni će sami prodavati meso. No s tim nijesu bili zadovoljni njihovi pomoćnici, pak su konačno mesari popustili i nedjeljom više ne prodavaju meso. U sporazumu s političkim vođom Hrvata drom Mačkom zaključili su sada i okolišni seljaci, koji dnevno opskrbljuju zagrebački trg raznim životnim namirnicama, da nedjeljom ne će više na trgu prodavati životne namirnice. Tako se sada Zagrebčani već u subotu moraju opskrbiti svim potrebitim za nedjelju. Bilo bi poželjno, da se i druga naša mjesta poyedu za Zagrebom i uvedu potpuni nedjeljni počinak.

POZADINA AFERE »KOVNICE«. Beogradsko »Vreme« piše: »Sada se tek ukazuje, koliko su bile opravdane pretpostavke, da je cijelo poduzeće smišljeno i obrazovano, kako bi se kroz povlaštenu industriju kovanja novca mogla da učini jedna nezapamćena zloupotreba. Tim svojim aktom kriminalni dio prijestolničke bogataške sredine htio je da uveća svoja basnoslovna bogatstva, obavljajući svoje poslove pod zaštitom jednog javnog rada i firmom akcionarskog društva, koje je uživalo izvanredne povlastice i koncesije. — Ako auktoritet ljudi, koji su sjedili u upravnom odboru »Kovnice« a. d., nema nikakve veze sa kriminalnim planom falsifikovanja novca, postoje službene činjenice, da su onda ti ljudi trebali da budu samo most za najpotpuniji uspjeh jednog kriminalnog akta. Pokazalo se, da je u prljave svrhe bilo moguće preko običanih dividendi i prihoda da se angažuju ličnosti, na koje se društvena sredina osvrće sa mnogo časti i čiji se ugled bilježi naročito istaknuto.«

AMNESTIJA POLITIČKIH KRIVACA. 21. pr. mj. kraljevski namjesnici u ime Njeg. Vel. Kralja Petra II. izdali su ukaz, kojim su pomilovana 172 kažnjnika, osuđena po zakonu o zaštiti države, među kojima i nekoliko njih iz sjeverne Dalmacije, koji su se već vratili svojim kućama. Od tih je 90 odmah pušteno na slobodu, a 75-torici je smanjena kazna, trojica su posebno pomilovana, a protiv petorice je obustavljen kazneni postupak. Svima je stavljen uslov, da se u roku od 3 godine ne ogriješe o kazneni zakon iz koristoljublja ili o zakon o zaštiti države.

STARI ČETNICI PROTIV ŠADANJE UPRAVE. U beogradskoj »Politici« od 23. pr. mj. 96 starih četnika osuđuju i ograđuju se od šadanje središnje uprave četničkog udruženja, koja je dopustila, da se u redove četnika uvode oni, koji u društvo ne spadaju, te apeliraju na vlasti, da prema svima, koji su zaklonjeni udruženjem i imenom četnika uprljali čast, ime i ponos četnika, preduzme najstrože zakonske mjere u smislu podnetih žalba i prosvjeda.

SPROVOD PK. STJEPANA JAVORA. 27. pr. mj. u kaznenom zavodu u Šremskoj Mitrovici umro je Stjepan Javor, ugledni zagrebački trgovac i bivši općinski odbornik. Još 1931. g. bio je osuđen na 20 godina robije po zakonu o zaštiti države. Zadnjom amnestijom bila mu je smanjena kazna sa 7 godina robije. 30. pr. mj. priređen mu je inopzantan sprovod u Zagrebu, komu su prisustvovali deseci hiljada i održano je više nadgrobnih govora. Iza sprova došlo je popodne i naveče do krvavih sukoba između policije i pojedinih većih grupa učesnika pri sprovodu. Prema službenom saopćenju policije demolirano je više radnja te je ranjeno 19 građana i 11 policajaca. Od građana je već Dragutin Kralj podlegao ranama i umro.

REKTOR ZAGREBAČKOGA SVEUČILISTA g. dr Stanko Hondl podnio je ostavku na položaju i časti rektora.

DRŽAVNI PRORACUN ZA 1936. — 37., nakon što su ga izglasali Senat i Narodna Skupština s nekim izmjenama fin. zakona i predloženi amandmani, potpisali su kraljevski namjesnici te je 1. t. mj. stupio na snagu.

Povodom napadaja senatota Jove Banjanina

Naša riječ

Sa svakim ćemo kršćanski i ljudski povesti raspravu, ne u širokim prostorima sudnice, nego u razgovoru i pismu, kad vidimo, da naš protivnik ne govori iz zlobe i mržnje, nego iz neupućenosti i bludnje koje bi se sigurno oslobodio, kad bismo mu mi dali oštar nož tvjerljivih dokaza. No kad žučliva mržnja iz njega progovara i ne će ni da čuje za istinitost naših navoda, onda ga puštamo pri miru, jer šteta je vremena i pera.

U visokoj kući, gdje se sastaju časni oci domovine (tako zamišljaju senatore oni koji su čitali stare klasike) digao se ovih dana Jovan Banjanin i sasuo pregršt praznih fraza, od njega i njegove družine po sto puta ponavljanih, proti Katoličkoj Akciji. Naravno, stara pjesma: nije on protiv misije Katoličke Akcije, kad bi ona bila duhovni pokret, za moralno pridozavanje naroda, ali ona nije ništa drugo nego akcija »vaticanskog fašizma«. (Moramo priznati, ovaj je put bio nešto lukaviji, pa nije rekao: »Musolinijevog fašizma«.)

Ako je u kojoj zemlji bilo, donekle, došlo je do ispoljavanja političkoga katolicizma, to je upravo Katolička Akcija zato nastala, da s dosadašnjim radom učini konačni obračun; kraj svakom iskorišćavanju vjere u strančarske svrhe. Jer su i na naš narodni život

htjeli neki navrnuti biljku klerikalizma, kao likvidator toga stanja nastupio je orlovski — sada križarski pokret, koji ne zna za strančarske makinacije i komu je prošlost časa, a budućnost ružičasta. Baš zato, jer on više nije pokret male skupine, nego opći narodni pokret koji svakoga postavlja na svoje mjesto. O tomu ne treba dalje, jer svatko vidi da je tako. To je vidjelo i predstavništvo hrvatskog narodnog pokreta i reklo svoju riječ.

Suviše je, da mi gosp. Banjaninu o tomu govorimo. I on zna, da je to tako. No nešto drugo njega žulja i nikako mu ne da mira. Ni njemu ni njegovim drugovima nije do ničega drugoga nego do onoga yala probudene hrvatske svijesti koja je zbilja u redove sve hrvatske sinove. I njima je sada lozinka: Neprijatelji hrvatskoga naroda ujedinjenim silama rušiti hrvatske redove! Popovima ćemo naglašavati, kako će ih predstavništvo hrvatskog narodnog pokreta prevariti, a predstavnicima hrvatskog narodnog pokreta, kako će ih popovi izigrati. Trgati! To je program. Svadati! To je jedini put. Svi su prijatelji Hrvata, i oni pružaju svoje gole mišice za spas hrvatstva!

Zlobnici, ušutite!

Junior

Naši lijepi običaji

Blagoslov kuća

U crkvenom Obredniku ima raznih molitava za blagoslov kuća. To je razumljivo, jer veći dio života čovjek, a osobito žena, provede u kući, te svatko želi, da mu dom bude sretan, zdrav i miran. Čovjek nosi u kuću plodove iz polja i zarade, pa želi napredak i blagoslov svoje trudu.

Kad svećenik blagosiva novu kuću, prosi od Boga, da stanarima dade obilnost nebeske rose i zemaljske pretiline, te usliša njihove molbe. Zatim moli, da Bog blagoslovi novu kuću, kako je blagoslovio dom patrijarha Abrahama, Izaka i Jakova, i da se u njoj nastane anđeli svjetlosti, koji neka čuvaju kuću i ukućane. Svaki čovjek, kojemu je Bog dao, da može sagrađiti novu kuću, neka zove svećenika i dade je blagosloviti.

Po drugoj crkvenoj molitvi, kad svećenik ulazi u kuću, naziva dobrodošlicu: »Mir ovoj kući i svima koji u njoj prebivaju!« Po tom zaziva nebeskoga Oca, da pošalje anđela čuvara onom domu i njegovim stanarima, koji da ih štite i brane.

U nekim je mjestima običaj (već prije XI. vijeka), da se na Veliku Subotu ili osminu Uskrsa poškopri stan svetom vodom, koja se u to doba u crkvi blagosiva. Svećenik zaviya anđela čuvara na stanovnike, da ih oni brane, kako su obranili domove Izraelaca one noći, kad su izlazili iz Misira, pa od njih nije nitko umro, jer su krvlju janjeta (prasluka Isusa, Janjeta Božjega!) pomazali dovratke svoje kuće. Naprotiv pomriješce prvenici Misircima, jer to nijesu učinili.

U našim zagorskim mjestima običaj je, da se mjesto blagoslova kuća o Trima Kraljima (jer su stanovni daleko i rastrkani, a dani kratki i hladni), blagosivaju, u ljetno doba o sv. Anti, torovi, ovce i domaće životinje.

Inače je posvuda običaj, više manje isti, da se kuće blagosivaju na Badnji dan ili uoči Triju Kralja. Svećenik ide s podvornikom ili dječacima, od kuće do kuće, od trgovine ili poslovnice do druge uz pjevanje božićnih pjesmica. Naziva domaćinu sretne božićne blagdane ili Novu

Godinu i s njime se ljubi (stari običaj). Sv. vodom poškopri i pokadi božićnu svijeću, kitu ili bor, kućnu čeljad, te jednu ili više soba, a negdje staju i konobu, gdje se sakupljeni zemaljski plodovi. Ovom je prigodom crkvena molitva osobito lijepa i utješljiva. U njoj se sjećamo Mudraca s Istoka, koji su vođeni zvijezdom došli k malom Kralju Isusu i darovaše Ga zlatom, tamjanom i mirom. Moli se pjesma radosnica bl. Djevice. Svećenik želi, da dodemo do visoke spoznaje Boga i ugledamo Njegovu slavu. Prosi od Svevišnjega, da bude u kući zdravlje, čistoća, poniznost, dobrotu, blagost, vršenje svetoga zakona te zahvala presv. Trojstvu. Poškropljenje vodom sjeća nas krštenja Isusova na Jordanu. Stoga se blagdan Triju Kralja zove i Vodokršće. Sjeća nas i prvoga čuda Isusova, kad je pretvorio vodu u vino u Kani Galilejskoj.

Negdje je običaj, da svećenik daje najstarijemu u kući propće, da ga poljubi. To čine redom i ostali ukućani. Na vratima kuće bijelom kredom napiše godinu i početna slova Triju Kralja (Gašpara, Melkiora i Baldasara) i to ovako 19 G + M + B 36. To znači: Bog vas sačuvaod od svakoga zla po zagovoru Isusa i sv. Triju Kralja.

Kod nas je bio dobar običaj (u Francuskoj od XIII. vijeka do danas), da se blagoslovi bračna postelja novih ženidbenih parova. Dok oni obojica kleče, svećenik poškopri svetom vodom njih i krevet i od Boga im prosi mir i ljubav te da ih anđeo Božji čuva po sve dane života. Potom pokadi tamjanom oko kreveta.

Prigodom blagoslova kuća svećenik dolazi u bliži dodir sa stanarima i prema potrebi preporuča im mir i slogu, poštovanje starijih, čitanje i kupovanje dobrih knjiga i vjerskih glasnika, tješi bolesnike i starce i t. d.

Pravi kršćani rado dočekaju svećenika u svoju kuću i svi se sakupe na blagoslovu. Veselje je to osobito djeci kao i svim ljudima dobre volje, kojima su nebeski anđeli navijestili mir Krista Spasitelja.

D. K. Stošić

Nemile pojave

Svetogrđni čin u Zemuniku

U noći 22. III. t. g., na osvit nedjelje, u kapeli amotežne Banovinske bolnice dogodio se svetogrđni čin, koji je na sve nas Zemuničane, kao i ostale čestite građane bez razlike vjere, porazno i žalosno djelovao. Do danas nepoznati bezbožnik usudio se iz Svetohraništa u kapeli izvaditi piksidu sa posvećenim hostijama i baciti je u šupljinu oltara, gdje se zahvaleći Bogu pronašla. Po svim znacima svetogrđnik ni-

jesno, bilo nesvjesno: »Manka popovil«, rekao sam u sebi: Potjerat će oni brzo i dragoga Boga iz bolnice!

Ovo je žalosna pojava, kojoj, ako se ne stane na put, ne će biti dobar svršetak. Toliko potrebna bolnica za ove naše neopisivo siromašne krajeve, želimo, da bude sveta kuća, u kojoj ćemo naći i tjelesnog i duševnog zdravlja, a ne kuća intriga, svad, nemira, podvala i t. d.

Čujem, da je pohvalno g. upravnik naše bolnice, netom ga je njegov zamjenik obavijestio, jer on stoji i upravlja sa bolnicom u Biogradu n/m, odmah došao i proveo svestrane izvide, pak je nade, da će se svetogrđnik otkriti i zasluženo kazniti.

Iste smo nedjelje i mi u župnoj crkvi i časne sestre u svojoj kapeli molitvom i klanjanjem pogrđenom dragom Isusu davali dužnu zadovoljštinu.

Zemuničanin

Po svijetu

OZIVLJENA BORBA PROTIV BOGA. Jaroslavski, predsjednik »Saveza bezbožnika« u Rusiji, izdao je opširnu okružnicu na sve podotške, u kojoj se tuži, da je u borbi proti vjerama i crkvama, naročito kod sovjetskoga radništva i kod komunističke omladine, nastala neka mlohavost. Stoga se prijeti, da će već znati naći prisilnih sredstava pomoću najviših organa Kominterne, da ta borba ponovno oživi. Tim povodom glavno glasilo komunističke omladine »Komsomolskaja Pravda« piše: »Mladi komunisti borit će se protiv vjere sve dok ona ne bude sasvim istrebljena iz čovječanstva... Mi komunisti održat ćemo se na svom uzvišenom položaju samo u svijetu, koji ne poznaje više ni Boga, ni vjere ni ikoje crkve.«

JOŠ JEDNA FRONTA U ISTOČNOJ AFRICI. Prema talijanskom izvještaju uslijedio je novi udarac Talijana iz Asaba na Crvenom moru kroz pustinjski kraj. Talijanske čete su doprle sve do pokrajine Ause, čiji je sultan već davno izjavio, da će preći na stranu Talijana. Tal. čete su prevalile 360 kilometara puta vulkanskim područjem bez ikakvih puteva i bez ikakvih mogućnosti snabdjevanja hranom i vodom. S njima je napredovala i veća skupina aviona, koja je u osobito teškim časovima snabdjevala čete hranom i vodom te municijom. Doprle su tako do Sarga, glavnoga mjesta sultanata Ause, gdje su svečano dočekane od pučanstva, sultana i njegovih ratnika. Na sultanskoj residenciji sada se vije i talijanska zastava. Time je konačno završeno zaposjedanje veoma plodne pokrajine Ausa, sa čijim sultanom imadu Talijani ugovor još od g. 1888. — I na sjevernoj fronti napreduju Talijani u tri glavna pravca te su zauzeli nova mjesta i nove pozicije, vrlo važne za daljnje napredovanje.

FRANCUSKE GRANICE su još uvijek u stanju pune vojničke pripreme i sadašnja vojnička snaga Francuske može dovoljno odgovoriti današnjem položaju, kako je to izjavio francuski vojni ministar.

DESET MILIJUNA KNJIGA. Kat. Boromejevo društvo u Njemačkoj uzdržava više putujućih knjižnica, u kojima ima 10 milijuna knjiga. U jednoj godini je 50 hiljada čitalaca isposudilo knjige.

VODA REVOLUCIONARA U PARAGUAYU pukovnik Franco sastavio je diktatorsku vladu.

Javna zahvala

Samostan i crkva u Živogošću pretrpila je štetu od nevremena, pa se je obratila na »Croatia« osiguravajuću zadrugu u Zagrebu, kod koje imade osiguranje tih objekata u svrhu naknade nanesene štete.

Premda je naše pravo na odštetu u smislu općenitih uvjeta osiguranja bilo ograničeno, isplatila nam je »Croatia« cijelu štetu bez ikakvog ođbitka, pa joj uprava Samostana ovime izražuje svoju hvalu i priznanje.

Neka »Croatia« osiguravajuća zadruga u Zagrebu bude uvjerena, da će ovakovom kulantnošću sticati i dalje opće priznanje kako svih crkvenih ustanova tako i naroda uopće. Mi ju preporučujemo svima i želimo joj dalji napredak.

U Živogošću (Makarsko Primorje) dne 19. ožujka 1936.

SAMOSTAN SV. KRIŽA — ŽIVOGOŠĆE

O. fra Kazimir Tomasović v. r., samostanski starješina

NOVIM TALIJANSKO-ALBANSKIM UGOVOROM obvezala se Albanija, da će udovoljiti Italiji u mnogim njenim zahtjevima. Među ostalima i ovima: Imenovanje talijanskih instruktora u svim granama albanske državne administracije; povećanje efektivna albanske vojske na 10 hiljada ljudi i ponovni dolazak talijanskih vojnih instruktora u Albaniju, na čelu sa jednim talijanskim generalom; utvrđivanje Karaburme nad Valonskim zaljevom; stvaranje autonomne direkcije dračkoga pristaništa; otvaranje talijanskih i katoličkih škola, koje su bile zatvorene; otvaranje talijanskih sirotišta i obdaništa; dozvola slobodnoga rada unijatima u Albaniji; otvaranje talijanske banke sa čisto talijanskim kapitalom; organizovanje monopola duhana sa talijanskim organizatorima; otkup talijanskih proizvoda, koji se ima vršiti preko posebnog talijanskog društva; proširenje postojećih talijanskih petrolejskih koncesija; novi zajam od 40 milijuna zlatnih franaka, koji će se dati Albaniji po 8 milijuna godišnje kroz 5 godina.

VOJNA OBAVEZA U AUSTRIJI. Austrija je uvela opću vojnu obavezu.

POMILOVANJE VELČEVA I STANČEVA. Bugarski kralj Boris svojom milošću izmijenio je smrtnu kaznu pukovnika Velčeva i majora Stančeva u kaznu doživotne roblje.

ITALIJA TRAZI UKIDANJE SANKCIJA. Prema vijestima iz Londona prvi uvjet Italije za pristupanje locarnskom sporazumu je ukidanje sankcija. Stoga francuska štampa traži sve upornije, da se ukinu sankcije protiv Italije.

TURSKA OTKAZALA NEUTRALIZACIJU DARDANELA. Turska je obavijestila Društvo Naroda, da otkazuje vojnički dodatak lausanneskog ugovora iz 1923. i pri tome traži potpuni suverenitet i pravo da naoružava, utvrđuje i brani Dardanele, Bospor i Mramorno more.

NJEMAČKI IZBORI obavljani su u nedjelju 29. III. t. g. Svega je glasovalo 44 milijuna 952 hiljade i 476. Od toga je glasovalo za Hitlera 44 milijuna 409 hiljada 522 (98.8%), a proti Hitleru, dotično nevažnih glasova bilo je samo 542 hiljade 954 (1.2%). — Svi njemački biskupi su prilikom ovih izbora objavili svoje pastirsko pismo, u kojem naglašuju, kako je njemačkim katolicima veoma teško, što se u ovim izborima povezuje pitanje njemačke slobode i časti s režimom, koji vlada u Njemačkoj. Ovim izborima se ujedno bira parlament stranke, koja vodi borbu proti temeljnim idejama katoličke vjere. K tomu je još stranka proganjala katoličke omladinske organizacije. Usprkos tomu biskupi pozivaju katolike, da ovaj put izvrše svoju državljansku dužnost i dadu svoj glas za čast i slobodu njemačkoga naroda. I onda će naši liberalci pisati, kako katolici ne mogu biti iskreni i vatreni rodoljublji!

JOŠ I DANAS IMA PUSTINJAKA. U Španjolskoj po gorama još i danas je naći pustinjaka, koji su se zasitili modernoga života, povukli se u samoću i posvetili se svom Bogu i samome sebi. Živu u špiljama po pećinama, teško je do njih doći, a prehranjuju se tim, što isprosjače od ljudi. Nađe ih se i po više desetaka. Ima ih među njima, koji već 30 godina provode pustinjački život.

Križarske vijesti

Nova križarska bratstva osnovana su u: Boču (okružje sarajevsko), Martinskoj Vesi (okružje zagrebačko), a obnovljeno je križ. bratstvo u Vriscniku (okružje hvarsko).

Posjeti i predavanja. U nedjelju 22. III. posjetio je izaslanik V. K. B. križarsko bratstvo u Sv. Križu Začretju.

Održani tečajevi. Izaslanik V. K. B. J. Petrovi održao je tečaj u Grižanima i Bribiru (okružje senjsko).

PORUKE UPRAVE. Sve naše povjerenike molimo, da nam čim prije pošalju dužni novac za ovu i prošlu godinu, jer ih još ima, koji nijesu podmirili svoj dug za prošlu godinu. U tu svrhu prilazimo im današnjem broju naše čekovne uplatnice. — Prvo tromjesečje je već prošlo, a dosta je naših pretplatnika, koji još nijesu obnovili pretplatu za ovu godinu. Molimo ih, da to čim prije učine. One pak, koji još nijesu podmirili pretplatu ni za prošlu godinu, pozivljemo, da to odmah učine, kako im ne bismo morali slati posebne opomene, dotično predati ih u ruke odvjetniku. — Uprava.

Kalendar Travanj

N.	5	Cvjetnica - Vinko Fer.
P.	6	Marcellin - Julijana ☉ Uštap
U.	7	Epifanij
S.	8	Dionizij b.
Č.	9	Veliki četvrtak - Marija Egipt.
P.	10	Veliki petak
S.	11	Velika subota

Sv. Marija Egipatska

Rodila se u Egiptu g. 344. U 12. godini života napustila je očinski dom i nastanila se u Aleksandriji. Bez roditeljskoga nadzora i skrbi malo pomalo podliježala je lošem utjecaju ulice, pa se već u mladim godinama podala bludničkom životu.

Prilikom blagdana uzvišenja sv. Križa išao bi brojani narod iz Aleksandrije na hodočašće sv. Križu u Jerusalem. Ovima se pridruži jednom i Marija, Dakako, ne da hodočasti sv. Križu, već u nadi, da će u Jerusalemu imati lijepih prilika i zgoda za svoj razvratni život. Kad su hodočasnici stigli u Jerusalem, pošla je i Marija zajedno s njima na poklon sv. Križu. Dok su ostali hodočasnici

slobodno ulazili i izlazili, neka nevidena sila kratila je Mariji ulaz u hram. Iako je više puta pokušala da stupi, ostala bi uvijek nepomična na istome mjestu.

Napokon se dosjeti, da joj radi grijeha Bog ne dozvoljava ulaz. I zbliža je bilo tako. U trijemu pred crkvom opazi Gospinu sliku, pred kojom se baci na koljena i počne iz svega glasa plakati i javno ispovijedati svoj grješni život. Čvrstom odlukom, da će se ostaviti grijeha zapufla se u crkvu, u koju ude sada bez ikakve smetnje.

Da Gospodinu nadoknadi za svoje grijeha, pođe u obližnju pustinju, u kojoj proživi u najtežoj pokori ostali dio života. Prvi dani pustinjačkoga života bili su teški. Pokvarena mašta uvijek joj je nanovo doživljala i budila grješne predodžbe i slike iz prošloga života. „Prvih 17 godina u pustinji borila sam se sa razuzdanim požudama, kao sa divljim zvijerima. Zahvaćala me je želja za gozbama i pijankama, a u srcu i tijelu je gorjela vatra nečistih požuda. No kad bi mi došla napast, ja bih počela plakati, rukama se tući u prsa i dozivati u pameć već stvorene odluke.“ Tako priča o sebi svetica.

Zadnje dane života živjela je u potpunom miru. Na Veliki petak god. 421. u 77. godini života predade svoj duh Gospodinu.

Život Šibenika

Obredi Velike nedjelje u našim crkvama

KATEDRALA SV. JAKOVA. Cvjetnica: U 10 s. ujutro preuzv. biskup uz asistenciju kanonika i svećenika blagoslovlje palme i masline. Zatim procesija po trgu oko katedrale. Preko sv. Mise pjeva se Muka po Mateju. Odgovore »Muke« od Encrois-a izvodi i ove godine M. F. D. »Kolo«. — Veliki utorak i srijeda: U 9½ s. ujutro pjevana sv. Misa sa Mukom po sv. Marku u utorak, a u srijedu s Mukom po sv. Luki. — Na veliku srijedu u 6 s. popodne pjevana »Jutarnja tmina«. Tužaljke Jeremije proroka pjevaće klerici. Responsorije izvodiće »Zbor sjemeništa«. Na koncu »Krist postade poslušan« od Anerio i »Smiluj se meni Bože« od Casimiri-a pjeva »Cecilijanski zbor«. — Veliki četvrtak. U 9½ s. ujutro pontifikalna sv. Misa i pričest svećenika. Posvećenje sv. ulja uz veliku asistenciju kanonika, dvanaest svećenika, dakona i subdakona. Na koncu obavije preuzv. biskup pranje nogu trinaestorici klerika. U 6 s. popodne »Jutarnja tmina«. Pjevanje isto kao i velike srijede. — Veliki petak: U 10 s. ujutro »Misa pretposvećenih«. Pjeva se Muka po Ivanu. Odgovore izvodi »Zbor sjemeništa«. Zatim otkrivanje križa. U 6 s. popodne »Jutarnja tmina«, pjevanje kao na veliku srijedu. Prije procesije korizmeni će propovjednik mp. o. P. Domančić održati propovijed o Muci. Zatim u 8½ s. razvije se gradom teoforična procesija. — Velika subota: U 9½ sati ujutro blagoslov vatre, svijetla, uskrnsne svijeće, proročanstva i blagoslov krsne vode. U 11¼ svečana sv. Misa uz pontifikalnu asistenciju preuzv. biskupa.

VAROŠKA ŽUPSKA CRKVA. Cvjetnica: U 5½ s. tiha sv. Misa. U 10 s. blagoslov maslina, pak pjevana sv. Misa. U 12 s. svečano izloženje Svetotajstva na klanjanje za 40 sati. U 6 s. pp. propovijed i sahranjenje. — Ponedjeljak i utorak: U 5½ s. ujutro sv. Misa, u 6 s. izloženje Svetotajstva, sv. Misa. Popodne u 6 s. propovijed i sahranjenje. — Velika srijeda: U 5 s. ujutro izloženje Svetotajstva, zatim sv. Misa, a u 12 s. blagoslov i sahranjenje. — Veliki četvrtak: U 8 s. pjevana sv. Misa i zajednička pričest; u 6 s. pp. »Gospin plač«, zatim propovijed. — Veliki petak: U 6 s. sv. Misa, Muka i otkrivanje križa; u 6 s. pp. »Gospin plač« — Velika subota: U 5½ s. blagoslov vatre, pepela i vode, sv. Misa, blagoslov jaja i kruha.

DOLACKA ŽUPSKA CRKVA: Cvjetnica: U 7 s. blagoslov maslina, pak pjevana sv. Misa i Muka. — Veliki četvrtak: U 6½ s. pjevana sv. Misa i pričest vjernika — Veliki petak: U 6½ s. služba Božja i Muka. — Velika subota: U 6½ s. blagoslov vatre, proročanstva i sv. Misa.

CRKVA SV. FRANE: Cvjetnica: cije, pjevana sv. Misa i nekoliko tihih. U

Tihe sv. Mise u 6, 7 i 10½ s., u 8 s. blagoslov maslina i pjevana sv. Misa s Mukom. — Veliki četvrtak: U 7 s. pjevana sv. Misa i pričest vjernika. — Veliki petak: Misa pretposvećenih, Muka i otkrivanje Križa u 7 s. — Velika subota: U 7 s. blagoslov vatre, uskrnsne svijeće, proročanstva i pjevana sv. Misa.

CRKVA SV. LOVRE: Cvjetnica: Tihe sv. Mise u 6, 7, 8 i 10½ s., blagoslov maslina i pjevana sv. Misa s Mukom u 9 s. — Srijeda, četvrtak i petak: U 4 s. pp. »Jutarnja tmina«. — U četvrtak: U 8 s. pjevana sv. Misa. — U petak crkveni obredi počinju u 8½ s. — U subotu: U 7½ s. blagoslov vatre i drugo.

CRKVA SV. DOMINIK: Cvjetnica: U 6¼ tiha sv. Misa, u 10 s. blagoslov maslina, pak pjevana sv. Misa i Muka. U 3 s. pp. blagoslov, preko koga se pjevaju stihovi o Muci Isusovoj »Priatelji moji«. — Veliki četvrtak: U 9 s. svečana sv. Misa. — Veliki petak: U 9 s. Misa pretposvećenih. — Velika subota: U 9 s. blagoslov vatre i uskrnsne svijeće, a zatim proročanstva i sv. Misa.

CRKVA SV. LUCE: Cvjetnica: U 6½ s. sv. Misa s Mukom. U 3½ s. pp. blagoslov. Isto na Veliki ponedjeljak i utorak. — Veliki četvrtak: U 6½ s. sv. Misa i pričest. — Veliki petak: U 6½ s. služba Božja. — Isto tako na Veliku subotu.

NOVA CRKVA: Cvjetnica: U 7 s. blagoslov maslina, pak procesija oko crkve, sv. Misa i pjevanje Muke. — Veliki četvrtak: U 7 s. sv. Misa, u 5 s. pp. »Gospin plač«. — Veliki petak: U 6½ s. služba Božja, u 5 s. pp. »Gospin plač«. — Velika subota: U 6½ s. blagoslov vatre i uskrnsne svijeće, a zatim sv. Misa.

CRKVA SV. IVANA: Cvjetnica: U 6 s. blagoslov maslina, pak sv. Misa s pjevanjem Muke Isusove po sv. Mateju. — Veliki četvrtak: U 6½ s. pjevana sv. Misa i zajednička pričest vjernika. — Veliki petak: U 6 s. pjevanje Muke Isusove po sv. Ivanu, otkrivanje Križa, Misa pretposvećenih. — Velika subota: U 5½ s. blagoslov vatre i uskrnsne svijeće, proročanstva, pjevana sv. Misa.

CRKVA SV. DUHA: Cvjetnica: U 5½ s. blagoslov maslina i sv. Misa s pjevanom Mukom. — Veliki četvrtak: U 6 s. pjevana sv. Misa i pričest vjernika. — Veliki petak: U 5½ s. služba Božja. — Velika subota: U 5½ s. služba Božja.

»GOD KRIZA« bio je proslavljen vrlo svečano u prošli petak u dolačkoj crkvi sv. Križa. Uoči blagdana bila je večernja i prigodna propovijed vlč. dra I. Guberine. Na blagdan bile su ujutro lek-

10½ s. bila je svečana sv. Misa preč. župnika don I. Beraka uz asistenciju preuzv. biskupa. Preko sv. Mise skladno je otpjevao staroslavensku Misu pjevački zbor sv. Križa. Popodne blagoslov sa Presvetim održao je preuzv. biskup. — Istoga dana bio je t. zv. Lazarov petak u katedrali. Ujutro u 9½ s. bila je sv. Misa uz asistenciju preuzv. biskupa za ispokoj preminulih.

DUHOVNE VJEZBE ZA PUK U KATEDRALI. Od 23. do 28. prošloga bile su svake večeri propovijedi u katedrali u formi duhovnih vježbi. Prve tri večeri preč. don I. Bjažić zamjenjivao je bolesnoga korizmenog propovjednika, mp. o. P. Domančića.

DUHOVNE VJEZBE GIMNAZIJA-LACA I PREPARANDISTA. U subotu i nedjelju i ponedjeljak imali su svoje duhovne vježbe naši gimnazijalci i preparandisti. Muškarcima je propovijedao preč. don A. Šare u katedrali, a ženskima vlč. don A. Letinić u crkvi sv. Dominika. Duhovne vježbe bile su završene u utorak sa zajedničkom sv. Misom i sv. Pričešću u katedrali.

POST I NEMRS U VELIKOJ SEDMICI. Svaki dan je samo post bez nemrsa, dok je u petak post i nemrs, a u veliku subotu post i nemrs samo do podne.

PREDAVANJE O CRKVENOJ GLAZBI. Gosp. Vjekoslav Višošević pretsjednik glavnog saveznog odbora za crkvenu glazbu, održao je u prošlu nedjelju u Kat. Domu predavanje o »Ideologiji i smjernicama rada zemaljskog saveza za kat. crkvenu glazbu«. Nakon predavanja razvila se živa debata. Predavanje je posjetio preuzv. biskup, čč. gg. bogoslovi, Cecilijanski zbor i dr. U utorak proslijedio je gosp. predavača za Senj.

OPCINSKI TAJNIK g. Marko Živković osuđen je na 1800 Din novčane kazne, a u slučaju neutjerivosti na 1 mjesec zatvora, uvjetno na godinu dana i to po § 166. kaznenoga zakona.

RADI PODMETNUČA POZARA u noći od 25. na 26. siječnja t. g. osuđeni su gg. Josip i Paško Živković—Trlaja. Paško je osuđen na 10 mjeseci, a Josip na godinu dana zatvora te obojica na gubitak časnih prava za 3 godine.

DR JOSIP PASINI, kirurg, otputovao je u inostranstvo. Povratak će naknadno javiti.

U FOND NAŠEGA LISTA darovali su: Don Frane Grandov Din 20 i dr Ivan Eškinja Din 10. — Da počasti uspomenu pk. don Mate Dražića: Don Frane Antunović (Zemunik) Din 20. — Prigodom 50. godišnjice misništva vlč. don Šime Lukića: Don Frane Antunović (Zemunik) Din 20. — Da počasti uspomenu pk. Stjepana Javor: Don Ante Radić Din 10. — Uprava svima harno zahvaljuje.

VRLO NEUMJESNO PISANJE. Mjesna »Tribuna« od 26. pr. mj. pod naslovom »Ipak napredujemo« svečane zadužnice za pk. dra Šimu Vlašića u Šibeniku i Tjersnom o polugodišnjici njegove smrti vrlo neumjesno dovodi u vezu sa običajem istočno-pravoslavne crkve. Ili katolici ne mogu, kad hoće, dati zadužnice za svoje mrtve? Ako ih tako prirede o polugodišnjici, zar je to monopol samo istočno-pravoslavne crkve? Pustite u miru barem mrtve i njihove ožalošćene obitelji!

NOVA ODREDBA O DOSTAVLJANJU POŠTE. 1. t. mj. stupila je na snagu nova odredba o raznošenju pošte, po kojoj se nedjeljom i državnim praznikom ne će više dostavljati pošta po domovima. Pretplatnici novina mogu da pridignu svoje novine tih dana od 9—11 sati na prozorčiću za isporuku pošte.

† Don Krsto Vukić

Pri zaključku lista, u zadnji čas, doznajemo, da je 1. t. mj. od šećerne bolesti umro u Kalima (kraj Preka) dugogodišnji tamošnji župnik vlč. don Krsto Vukić u 59. godini života.

Rođen je u Arnabasima kraj Zadra god. 1877. Osnovnu školu, gimnaziju i bogosloviju s odličnim uspjehom svršio je u Zadru. Služio je godinu dana u Viru, a od 1894. do smrti neprekidno — dakle pune 32 godine! — u Kalima.

Svoju dušobrižničku službu vršio je uzorno. Osobito se istakao svojim vrsnom katekizacijom u školi.

Gospodin ga obilato nagradio u nebu! P. u m.!